

JOURNAALTJE

STICHTING ONTWIKKELINGSSAMENWERKING N.O.–BRAZILIË

Secretariaat: Voordeldonk 74 – 5721HM Asten.

Penningmeester: Greveslag 52 – 6662 VC Elst.

Telefoon: 0493-693545

Rabobank Elst. Rek.nr. NL 17 RABO 0116 8924 12

Buscando um sucessor! (Opvolger gezocht!)

Woord van de voorzitter.

Voor u ligt het eerste Journaaltje van 2017. De tijd die verstreken is sinds het laatste Journaaltje (november 2016) is langer geweest dan gebruikelijk. Het gaat per slot van rekening om u op de hoogte te houden van de ontwikkelingen van onze activiteiten in Noordoost Brazilië, met name in de provincie Alagoas. Als er zich niet voldoende ontwikkelingen voordoen om een Journaaltje van 4 pagina's te vullen, duurt het wat langer voordat het Journaaltje verschijnt. Echter, we willen u de financiële verantwoording over 2016 zeker niet onthouden. De kascontrole heeft plaatsgevonden, zodat we tot publicatie over kunnen gaan.

In de loop der jaren is het aantal vaste donateurs gestaag teruggelopen en is er niet voldoende aanwas van nieuwe donateurs om deze teruggang op te vangen. We hebben daardoor het uitgavepatroon moeten aanpassen, zodat we niet te snel door onze reserves heen zullen zijn. Het wegvallen van de bijdrage aan de crèche van pater Josevel heeft hieraan ook bijgedragen. Verder vindt u in dit nummer het vervolg van het verhaal over de politieke ontwikkelingen in Brazilië door onze oud-voorzitter Stef Huisman.

Ik wens u allen weer veel leesplezier toe. We zijn blij met alle opmerkingen ten aanzien van de inhoud van het Journaaltje, het liefst via email of via onze website (www.sonob.nl).

Jan Spee

Het is nu een kleine 20 jaar, dat ik lid ben van het bestuur van de SONOB. Op de functie van secretaris na, heb ik alle functies binnen de stichting wel een tijd vervuld en al geruime tijd vervul ik de functie van contactpersoon en vertaler met

onze Braziliaanse vrienden. Mijn kennis van het Portugees is weliswaar beperkt, maar onze Braziliaanse partners zijn gelukkig behulpzaam van aard en snel van begrip. We redden ons dus prima.

Na twee decennia kreeg ik echter de behoefte om weer eens om me heen te kijken en wat actiever te worden binnen de gemeenschap van mijn woonplaats. Ik ben nu lid van een vrijwilligersorganisatie die activiteiten voor ouderen organiseert op het gebied van Bewegen, Cultuur en Educatie. Een nieuw werkgebied met weer veel nieuwe mensen om mee samen te werken. Het houdt ook mij fris en bij de tijd. Niet onbelangrijk, want ik behoor zelf ook al een tijdje tot de doelgroep.

Dit betekent wel dat ik na lange tijd afscheid moet gaan nemen van het SONOB-bestuur. We zijn daarom op zoek naar iemand die onze mooie Stichting wil komen versterken. Iemand die liefst enige kennis heeft van de situatie in het noordoosten van Brazilië, die affiniteit heeft met de Brazilianen en met ons werk en die de Portugeese taal voldoende beheerst om via e-mail de contacten met o.a. zr. Lourdes en andere contactpersonen te onderhouden.

Is dit misschien iets voor u of denkt u iemand te kennen die hieraan wat van zijn/haar vrije tijd zou willen besteden? Neem dan contact met mij op, zodat ik u wat meer van mijn werk kan vertellen.

Mijn mailadres is sonob@hetnet.nl.

Jos Livius

IS "O NORDESTE" SLECHTER AF ZONDER DILMA? (vervolg)

Beste SONOB-vrienden,

Gisteren, zondag 26-03-17, werd me via de Braziliaanse TV bevestigd wat ik allang vermoedde. In de prachtige, maar praktisch failliete stad Rio de Janeiro, staan de vele lege sportcomplexen die achtergelaten zijn na de

onlangs gehouden Olympische Spelen. Ze worden niet gebruikt, kosten per maand miljoenen aan onderhoud voor zover dat uitgevoerd wordt. Om bv. die schitterende fietsbaan te behouden moet deze dag en nacht op een temperatuur van 26 graden gehouden worden, terwijl de stad bijna het gehele jaar door temperaturen kent ver boven de 30 graden. Inmiddels zit een ex-gouverneur, een zekere Cabral, met zijn vrouw in de gevangenis, beschuldigd van het verduisteren van vele miljoenen dollars als smeergeld verkregen bij de bouw van genoemde sportcomplexen.

Brazilië verkeert in een hevige economische crisis, overal voelbaar. Uiteraard ook in de meest kwetsbare delen van het 5de grootste land ter wereld, nl. de Staten in het Noordoosten, waaronder Alagoas.

En hoewel er volgens sommigen tekenen zijn dat de economie herstellende is, mogen we nog niet te vroeg juichen. De weg is lang om uit het diepe dal te kruipen. Maar u zult zich afvragen waarom het keer op keer zo vreselijk mis gaat in dit prachtige land, zo rijk aan allerlei grondstoffen, vruchtbare landbouwgebieden, rijk ook aan veeteelt en vis, enz.

De bovenstaande inleiding toont m.i. een voorbeeld van een van de vele oorzaken. Brazilië gaat in zijn dromen vaak te ver en zit later met de consequenties. Het land wil graag behoren tot de meest invloedrijke landen op onze aarde en onderneemt vaak stappen die later betreurd worden. Daarbij komt ook het enorme probleem van de immer aanwezige corruptie, in alle sectoren van de Braziliaanse samenleving. Een bijna niet uit te bannen kwaad. Jawel, de grote schoonmaak is gaande. Vooral de politieke sector wordt aangepakt, maar het zal nog vele decennia duren voor het werk van het proces Lava Jato afgerond is, en dat in de

Braziliaanse cultuur deze diep ingeroeste corruptieve praktijken uitgebannen zijn. Alagoas lijdt ook onder die praktijken. Ook in deze Staat zijn een aantal autoriteiten aangeklaagd. Mensen die misbruik maken van hun positie. Men zegt dat die gewoonte al bestaat sinds de komst in 1500 n. Chr. van de Portugezen in Brazilië. Alle Europeanen die hier kwamen, w.o. ook Nederlanders, Italianen, Spanjaarden, Duitsers, Polen, enz. hadden en hebben veelal de bedoeling om er beter van te worden.

Nu zullen veel lezers mogelijk denken dat ik wel heel erg kort door de bocht ga met bovenstaande beweringen. Daar ben ik me wel bewust van. We kennen bijvoorbeeld ook de Nederlandse zusters Franciscanessen van de H. Antonius die lange tijd in de Staat Alagoas meer dan verdienstelijk werk hebben verricht.

Heldinnen, zo mag ik wel stellen. Er zijn er nog een paar in die arme Braziliaanse Staat, maar intussen worden ze opgevolgd door inlandse religieuzen. Onnodig om over het moedige werk van al die religieuzen uit te wijden, want dat is u bekend. Onlangs is

nog op indrukwekkende wijze afscheid genomen van de zo geliefde overleden zr. Luciana in Esperança. Het zijn allemaal mensen die juist het tegendeel van mijn bovenstaand verhaal hebben gedaan. Materieel gezien is niemand van hen er beter op geworden. Daar ging het hen totaal niet om. Ook hun opvolgers niet. Zij brengen in die zo historisch aangetaste cultuur een constante correctie aan. Lieten en laten de mensen zien dat er ook nog hoogstaande idealen zijn waar mensen innerlijk rijker van kunnen worden. Figuren die voor de rechten van de mensen opkomen, die strijden voor betere sociale omstandigheden voor iedereen. Welnu, beste lezers, dat zijn nu juist de mensen die u steunt. Ik ben er zeker van dat al dat werk in het veld voor de arme mensen, en van welk werk u deel uitmaakt, van onschatbare waarde is en dat al die inspanningen wel degelijk in staat zijn om de zo nodige grote schoonmaak in Brazilië tot een succes te leiden.

Stef Huisman

Bruiloft Paul en Lilian

Wie had dat kunnen denken. Wij in ieder geval niet. In 2016 al 2 keer naar Brazilië geweest.

Ergens in het voorjaar van 2015 kwam er ineens een Braziliaanse vrouw (Lilian) in het leven van onze zoon Paul (geboren in Alagoas, Brazilië). De vonk sprong al heel snel over en na heel veel skype over en weer, kwam ze in december 2015 voor het eerst naar Nederland.

Een hele bijzondere ontmoeting. Lilian voelde zich al snel thuis bij Paul en in onze familie.

3 weken mocht ze proeven van de Nederlandse winter, die voor ons heel zacht was, maar voor haar heel koud. Ook met Kerst en Oud en Nieuw was ze bij ons. Voor haar een nieuwe ervaring.

5 januari 2016 moest ze echter terug naar huis, maar we zouden elkaar al weer heel snel zien, want een week later waren wij weer in Brazilië.

Daar zou Lilian samen met ons de biologische familie van Paul gaan bezoeken. Ook met hen klikte het meteen en voelde ze zich thuis.

Voor ons als ouders, heel mooi om te zien.

Ook de moeder en broer van Lilian hebben we ontmoet en werden door hen hartelijk ontvangen. Aan het einde van onze drieweekse reis, hebben Paul en Lilian besloten om samen een toekomst op te gaan bouwen in Nederland.

In april 2016 was hun burgerlijk huwelijk en op 24 juli het grote bruiloftsfeest. Hier waren wij uiteraard ook bij.

Het was een bijzondere en hele emotionele plechtigheid, waarbij ook de biologische moeder van Paul aanwezig was. Ook een broer van moederskant en een broer en zus (met dochttertje) van vaderskant waren er. Hoe mooi kan het zijn.

De speciale gasten hadden oranje kleding, het bruidsboekje was oranje en overal waren Nederlandse accentjes aangebracht. Het was een feest om nooit te vergeten, met een heel gelukkig bruidspaar als middelpunt. Het leek wel een sprookje.

Allebei geboren in Alagoas. De cirkel is rond. Wij zijn heel blij met zo'n lieve schoondochter. Vanaf 8 augustus 2016 woonde ze hier, maar op 5 oktober moest ze weer terug naar

Brazilië. Het examen van de inburgeringscursus moet ze in Brazilië maken en ervoor slagen. Daarna kan de verblijfsvergunning pas aangevraagd worden.

April 2017

Na hun huwelijk was Lilian heel snel zwanger en inmiddels is ze afgelopen januari bevallen van een prachtige dochter, Suzan.

Wij mochten deze blijde gebeurtenis van dichtbij meemaken in Brazilië. Een heel bijzonder moment. Wij zijn dan ook erg blij met de geboorte van ons eerste kleinkind. Op 19 april jl. is Lilian met Suzan naar Nederland gekomen en kunnen we 3 maanden van hen genieten. Helaas moeten ze dan weer terug. De verblijfsvergunning moet eerst geregeld worden. Jammer, maar het is niet anders.

Maria Sterken

De crèche van Josevel.

Zoals in het vorige Journaaltje bericht, wordt de crèche van Josevel nu door de staat gefinancierd. Hierdoor is onze bijdrage niet meer noodzakelijk. Inmiddels zijn alle donateurs, die hun bijdrage voor de crèche van Josevel bestemden, door het bestuur benaderd met de vraag of we de bijdragen kunnen bestemmen voor een van de andere doelen die SONOB steunt. Alle donateurs hebben dit toegezegd, waarvoor we ze hartelijk danken. Dit geld zal uitermate goed terecht komen bij een van de andere projecten die SONOB steunt.

Financieel Jaaroverzicht 2016

Toelichting op het financiële verslag over 2016.

De inkomsten bestaan voor het grootste gedeelte uit de periodieke bijschrijvingen van onze vaste donateurs, waar wij zeer dankbaar voor zijn. Daarnaast hebben we nog enkele substantiële bedragen ontvangen van organisaties die ten behoeve van SONOB acties gevoerd hebben en zijn er enkele legaten overgemaakt. Hier zijn we eveneens zeer dankbaar voor.

De ontvangen donaties zijn onder andere be-

Financieel overzicht 2016			
Beginsaldo		Uitgaven:	
Banksaldo	€ 52.411,03	Brazilië	€ 38.390,00
Inkomsten		Kosten	
Periodieke donaties	€ 14.839,24	Bestuurskosten	€ 449,40
Vrije giften	€ 4.768,90	Bankkosten	€ 145,01
Doelgebonden giften	€ 11.204,08	Eindsaldo	€ 44.238,84
Totaal	€ 83.233,25	Totaal	€ 83.223,25

steed aan LCAA en Crèche, maar ook een project van Caritas in Alagoas. De opbrengst van de actie de werkgroep "Een Aarde" (zie hieronder) waren onder andere bedoeld voor het project "Wie zal oogsten".

De kosten bestaan voor het grootste gedeelte uit bankkosten en kosten van postzegels, voor het versturen van het Journaaltje.

In 2016 zijn geen grootschalige projecten gefinancierd. Hiervoor waren geen aanvragen.

De kascontrolecommissie, dit jaar bestaande uit de heren Geert Hasselbach (ex-penningmeester van SONOB) en Art Lemkens (bestuurder zorgorganisatie Oss), heeft de controle uitgevoerd op dinsdag 2 mei. Er zijn door de commissie geen onvolkomenheden vastgesteld en hebben daarom het financiële verslag goedgekeurd.

Ten opzichte van 2015 is het totale banksaldo met ongeveer € 8.000,00 teruggelopen. Dit komt enerzijds door het teruglopen van het aantal donateurs en het ontbreken van inzamelacties op scholen. De bijdragen aan het LCAA en de crèche van pater Josevel zijn echter lang op hetzelfde niveau gehandhaafd. Daardoor zijn we op de banksaldi ingeteerd. Inmiddels zijn de uitgaven aan de inkomsten aangepast zodat we niet meer zoveel zullen interen.

Werkgroep 'Een Aarde', Asten

Deze werkgroep heeft tot doel het verlenen van steun aan het werk van ontwikkelingswerkers, die op een of andere manier een band hebben met Asten en/of de regio.

De stichting Werkgroep 'Een Aarde', bestaat uit een groep van een honderdtal vrijwilligers, die het zinvol vinden om met elkaar de handen uit de mouwen te steken ten bate van het werk van een veertigtal, met de regio verbonden, ontwikkelingswerkers.

Een Aarde is opgericht in 1974 door jonge mensen in het Astense kerkdorp Heusden. Met de naam "Een Aarde" wilde men uitdrukken dat we met alle andere wereldbewoners, samen verantwoordelijk zijn voor elkaar en de omstandigheden waarin wij, en de toekomstige generaties zullen moeten leven.

De inkomsten van Werkgroep "Een Aarde" bestaan uit giften in geld en goederen, het runnen van een kringloopwinkel in Asten, de jaarlijkse vlooiemarkt en een boeken- en platenmarkt.

Meer informatie over "Een Aarde" kunt u vinden op hun website:

<http://www.eenaarde.nl/?id=2>

Wie zaait zal oogsten (Sementes do futuro) is een project, waarmee Novo Horizonte probeert leerachterstanden weg te werken van kinderen uit arme gezinnen. Deze kinderen hebben vaak een grote achterstand op het gebied van basisvaardigheden die nodig zijn om met succes de lessen op de lagere school te volgen. Daartoe komen op 5 locaties, een keer per week, groepjes kinderen bij elkaar om geholpen te worden bij hun schoolprestaties. Ook met zaken, die niet in het reguliere onderwijs aan de orde komen, zoals lessen over de situatie op het platteland, landbouw, hergebruik van goederen, gemeenschapszin, cultuur etc. Tevens wordt ook geprobeerd om achterstanden op het gebied van sociale vaardigheden weg te werken.

Woord van de Redactie

Wij danken wederom de sponsors van het Journaaltje, met name het ROC Ter AA in Helmond voor het kopieerwerk en Hema Asten voor de enveloppen.